

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
Інститут управління, технологій та права
Факультет управління і технологій
Кафедра бізнес-логістики та транспортних технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Інституту

управління,

технологій та права

Зорька О.В.

2019 р

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальності 073 «Менеджмент»

освітньо-професійна програма «Бізнес-логістика»

2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Державним університетом
інфраструктури та технологій.

Розробник: доцент кафедри БЛТТ, к.е.н. Горошко К.О.

Обговорено та рекомендовано до затвердження науково-методичною радою
факультету Управління і технологій
«28» серпня 2018 року, протокол №1

Програму переддипломної практики розглянуто та схвалено на засіданні
кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій

Протокол №1, від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій

к.е.н., доц. О.І. Петренко

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК	
1.1 Мета та завдання проведення практики.....	6
1.2 Бази практики.....	6
1.3 Організація та керівництво практикою.....	7
1.4 Обов'язки студентів під час проходження практики.....	9
1.5 Форми і методи контролю проходження практики.....	10
1.6 Критерії оцінювання результатів практики за кредитно – модульною системою.....	11
II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА для студентів РВО - II (МАГІСТЕРСЬКИЙ)	
2.1 Мета, завдання та результати практики.....	12
2.2 Науково-дослідна діяльність	13
III. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА для студентів РВО - II (МАГІСТЕРСЬКИЙ)	
3.1. Мета, завдання та результати практики.....	15
3.2. Загальні положення	15
3.3 Зміст практики.....	17
3.4 Практична апробація результатів дипломного дослідження.....	17
ДОДАТКИ.....	21

ВСТУП

Процес підготовки висококваліфікованих спеціалістів та реальний запит суспільства істотно підвищують рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюють зміст і структуру завдань, які студент має вміти вирішувати самостійно.

Наскрізна програма практики розроблена на весь період навчання (з першого до випускного курсу) студентів зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОПП «Бізнес-логістика» другого (магістерського) освітнього рівня згідно з навчальним планом.

Програма складена у відповідності до Закону України «Про вищу освіту», Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93, Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджених наказом Міністерства освіти України від 14.08.1996 р. № 31-5/, Положення про порядок проведення практики студентів Державного Університету інфраструктури та технологій.

Практика студентів у цілісному навчально-виховному процесі спрямована на:

- оволодіння різноманітними видами професійної діяльності;
- отримання особистого досвіду роботи у різних професійних ролях;
- самовдосконалення у професійній майстерності.

Метою проходження практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Наскрізна програма практик є навчально-методичним документом, що визначає порядок проведення та зміст двох видів практики з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-логістика».

Основна мета наскрізної програми полягає у чіткому плануванні та регламентуванні всієї діяльності студентів і керівників практик протягом того періоду навчального процесу, що проводиться на базі практики.

Програма передбачає планове, поетапне засвоєння студентами практичних і професійних навичок і застосування в реальних умовах теоретичних знань, отриманих при вивченні дисциплін з циклів загальноекономічної та професійної підготовки зі спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Бізнес-логістика».

Навчальним планом підготовки фахівців в галузі знань галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Транспортна логістика», рівень вищої освіти - другий

(магістерський) передбачено наступне співвідношення видів практики за формою навчання та освітнім ступенем (Таблиця 1).

Таблиця 1

Форма навчання	Рівень вищої освіти	Кількість кредитів	Вид практики
денна	Другий (магістерський)	3	Науково-дослідна практика
		6	Переддипломна практика
заочна	Другий (магістерський)	3	Науково-дослідна практика
		6	Переддипломна практика

Тривалість кожного з видів практики регламентується відповідним графіком навчального процесу.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОБГРУНТУВАННЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

1.1 Мета та завдання проведення практики

Практика студентів Державного університету інфраструктури та технологій є важливою складовою підготовки висококваліфікованих кадрів.

Метою практики є: забезпечення взаємозв'язку між науково-теоретичною і практичною підготовкою студентів РВО другого (магістерського), розвиток навичок та вмінь виробничо-технологічної, організаційно – управлінської, інформаційно – аналітичної, проектно – дослідницької, діагностичної, інноваційної та консалтингової діяльності для вирішення прикладних проблем управління логістичними системами підприємства, оволодіння навичками професії логіста.

Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до різних освітніх та кваліфікаційних рівнів: спеціаліст, магістр.

Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності або спеціалізації, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах.

Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням магістерської роботи. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, добирається фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної роботи, магістерської роботи або складання державних екзаменів.

Основними завданнями проходження практики під час навчання є:

- ознайомлення із майбутньою професією логіста;
- вивчення практичної організації діяльності господарюючих суб'єктів та принципів їх функціонування;
- отримання навиків використовувати теоретичні знання на практиці та робити конструктивні висновки, на підставі показників діяльності підприємств;
- апробація наукових досліджень, проведених під час навчання у ВНЗ у відповідних сферах господарювання;
- отримання досвіду роботи на підприємствах;
- визначення майбутніх перспектив своєї професійної діяльності.

1.2 Бази практики

Усі види наскрізної практичної підготовки студентів, проводяться:

- науково-дослідна практика на кафедрі БЛТТ;
- переддипломна практика на підприємствах (організаціях) виробничої та невиробничої сфер, що є юридичними особами. За погодженням з завідувачим кафедрою БЛТТ.

Об'єктом практики можуть бути підприємства різних форм власності, видів господарської діяльності, організаційно – правового статусу, які є юридичними особами і функціонують на ринку не менше двох років та здійснюють виробничу, виробничо – торговельну, посередницьку, оптово – збутову, зовнішньоекономічну та інші види діяльності.

На цих підприємствах повинні застосовуватись передові форми та методи управління й організації комерційної і логістичної діяльності. На підприємствах, особливо в логістичних та економічних службах, повинні працювати висококваліфіковані фахівці, які здатні створити відповідні умови студентам у набутті професійних навичок.

Місця і бази практики визначаються договорами, що укладаються університетом і підприємствами (організаціями), умовами контрактів, заявками підприємств, організацій, власним вибором місця практики студентами. За відсутності договору на проведення практики студент може проходити практику на підприємстві, якщо університетом буде отримано лист з проханням направити його саме на це підприємство в терміни практики. Студенти, які самостійно обрали собі базу практики, повинні підтвердити цей факт гарантійним листом з підприємства – бази практики

При підготовці спеціалістів за цільовими договорами з підприємствами (організаціями), бази практики передбачаються в цих договорах. В тих випадках, коли підготовка спеціалістів здійснюється за заявами фізичних осіб, бази практики забезпечуються інститутом або цими особами, що визначаються умовами договору.

При наявності вакантних посад в організаціях – базах практики, які співпадають з переліком посад в кваліфікаційній характеристиці з підготовки магістра, рекомендується об'єднувати проходження практики з роботою на цих посадах. При цьому студент повинен в повній мірі виконати як програму практики, індивідуальне завдання, так і оформити всі необхідні документи в строки відповідно з навчальним планом.

1.3 Організація та керівництво практикою

Керівництво практикою студентів покладається на кафедру «Бізнес-логістики та транспортних технологій» сумісно з підприємствами, де вона здійснюється.

Для кожної групи студентів, що направляється на місце практики, призначаються керівники практики від університету та підприємства.

Завідувач кафедри БЛТТ і відповідальний за організацію і проведення практики на кафедрі:

- здійснюють організаційне керівництво практикою студентів і контроль за її проведенням;
- організують практику студентів на кафедрі відповідно до положення про практику;
- призначають з числа досвідчених викладачів керівників практики студентів від кафедри;

- розподіляють студентів по місцях практики, готують і представляють у деканат списки студентів і необхідну документацію по направленню студентів на практику;

- забезпечують студентів необхідною навчально-методичною документацією з питань практики;

- готують і проводять організаційні збори студентів перед початком практики;

- формують комісію з прийому і захисту звітів про практику, розробляють графік її засідань і беруть участь у її роботі;

- після закінчення практики готують звіт про її підсумки і представляють його в навчальну частину університету;

- організують на кафедрі збереження звітів і щоденників студентів по практиці.

В обов'язки керівника практики від кафедри входить:

- контроль перед початком практики підготовленості баз практики та проведення відповідних заходів до прибуття студентів - практикантів;

- забезпечення проведення організаційних заходів перед від'їздом студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; видача студентам необхідних документів (направлення, програми, щоденника, індивідуального завдання); видача конкретних завдань по курсовому або дипломному проектуванню; роз'яснення програми практики та графіків її проходження; повідомлення студентів про порядок захисту звітів про практику, який затверджується кафедрою;

- забезпечення високої якості проходження студентами практики, перевірка її строгої відповідності навчальним планам і програмам;

- контроль виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку на базі практики;

- методичне керівництво роботою студентів по написанню звітів про проходження практики, аналізу зібраних матеріалів;

- перевірка звітів і щоденників студентів по завершенні практики, написання відгуку про їх роботу,

- участь у роботі комісії з захисту звітів про практику.

- подання завідувачу кафедри письмового звіту про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо удосконалення практики студентів.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечується викладачами кафедри БЛТТ, які закріплюються за видами практики.

Проведення практик забезпечується такими документами:

– програма практики;

– гарантійний лист з підприємства – бази практики;

– щоденник практики;

– звіт про проходження студентом практики.

Загальне керівництво практикою на підприємстві здійснюється головними фахівцями або їх заступниками, безпосереднє керівництво покладається на керівників структурними підрозділами та на окремих висококваліфікованих спеціалістів.

Відповідальність за організацію практики на підприємстві (організації) покладається на директора, який призначає керівника виробничої практики студентів наказом по підприємству.

Керівник практики від підприємства:

- готує проект наказу щодо зарахування студентів на практику;
- організовує робочі місця студентам-практикантам та знайомить студентів з організацією роботи;
- проводить інструктаж по техніці безпеки;
- проводить екскурсії на підприємстві;
- контролює дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку, трудової дисципліни та правил безпеки;
- складає графік проходження студентами практики;

Керівник практики від підприємства зобов'язаний:

- влаштувати студентів на робочі місця, забезпечити проведення інструктажу з техніки безпеки і охорони праці;
- провести бесіду про зміст та особливості діяльності менеджера на підприємстві або його підрозділі;
- всебічно сприяти дотримання студентами графіку та виконанню програми практики, консультиувати студентів, залучати їх до виконання виробничих завдань;
- вживати необхідні виховні та адміністративні заходи щодо студентів, які порушують правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства та повідомляти про це керівника від кафедри «Логістика», деканат факультету «Економіки і менеджменту»;
- ознайомитися зі звітами студентів. Надати відгук у щоденнику про результати проходження практики і попередню оцінку.

1.4 Обов'язки студентів під час проходження практики

Під час проходження практики студенти зобов'язані:

- прийняти участь в організаційних заходах перед початком практики, одержати необхідну документацію з проходження практики, індивідуальне завдання, консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно, без запізнення, прибути на базу практики, приступити до проходження виробничої практики у встановлений графіком навчального процесу термін і суворо дотримуватися графіку та термінів виконання робіт (див. щоденник практики);
- погодити з керівником практики від підприємства графік виконання програми та строго його дотримуватися; погодити з керівництвом

підприємства (організації) місце практики, посади, які буде займати студент, під час її проходження;

- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку, вимог трудового законодавства, передбачених для працівників бази практики;

- вивчити і суворо дотримуватися правил пожежної безпеки, охорони праці і техніки безпеки;

- регулярно спілкуватись з керівником практики від кафедри, виконувати його розпорядження та рекомендації;

- в повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і завдання керівника практики від кафедри;

- вести щоденник встановленої форми, в якому записувати виконану роботу;

- не пізніше як за день до закінчення строку практики, одержати відгук - оцінку керівника практики від підприємства (організації);

- написати, оформити та захистити звіт з практики.

Під час проходження практики кожен студент веде щоденник, в якому систематично робить відмітку про здійснену роботу. Ці записи перевіряються керівником практики від підприємства.

Крім того, студент-практикант повинен щодня нотувати всю отриману інформацію, супроводжувати її необхідними коментарями, розрахунками, таблицями, графіками та зразками документів. Нагромаджена інформація після обробки та систематизації використовується при складанні звіту про практику.

Після закінчення практики щоденник, завірений підписом керівника від виробництва і печаткою підприємства, здається на кафедру «Бізнес-логістики та транспортних технологій» разом із звітом про практику та характеристикою на студента, поданою керівником практики від підприємства (характеристика також засвідчується печаткою).

1.5 Форми і методи контролю проходження практики

На кафедрі під час проходження практики студентами використовується система поточного та підсумкового контролю виконання окремих розділів та усієї програми практики.

Робота студентів контролюється керівниками практики від підприємства та кафедри.

Керівники проводять контроль за відвідуванням студентами баз практики, дотриманням ними режиму роботи, а також проходження практики відповідно встановленому графіку, що фіксується студентами в щоденниках з практики та підтверджується підписом керівника практики від підприємства кожен день. Перевіряються поточні записи з виконаних питань програми, а також підсумковий звіт з практики.

Звіт про практику здається на кафедру протягом двох днів після повернення студента з практики.

1.6 Критерії оцінювання результатів практики за кредитно – модульною системою

У цілому якісно виконаний звіт з практики оцінюється маскимально 100 балами.

Кількість балів знімається за порушення вимог:

1. Невідповідне оформлення (значне перевищення обсягу текстової частини роботи – більше 5 сторінок; шрифт та інтервал не відповідає встановленим нормам; відсутня або неправильна нумерація сторінок; неправильне оформлення графічного матеріалу тощо) – 5-15 балів.

2. Несвоєчасне затвердження плану, несвоєчасна реєстрація звіту з практики, несвоєчасне подання до захисту – 5 балів.

3. Вступ не відповідає стандарту – 5- 10 балів.

4. Відсутня логічна послідовність і науковий стиль викладення – 5-10 балів.

5. Виклад теоретичної частини не відповідає вимогам (відсутність глибини, всебічності, повноти викладення, визначення дискусивних питань тощо) – 5-10 балів.

6. Відсутність табличного та ілюстративного матеріалу, його аналізу та прив'язки до змісту тексту – 5- 20 балів.

7. Відсутність визначених проблем у вивченні теми, шляхів їх вирішення, відсутність власної точки зору та аргументації – 5-20 балів.

8. Невідповідність висновків вимогам (відсутність зв'язку з результатами дослідження, підсумків з розглянутих питань) – 5 балів.

9. Неправильно оформлений список літератури – 5 балів.

Кількість балів за виконання звіту з практики визначається науковим керівником у процесі перевірки. При захисті звіту з практики студентом кількість балів може бути змінено.

Враховуючи набрану кількість балів, у цілому звіт з практики оцінюється наступним чином:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
75-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При незадовільній оцінці (до 59 балів) звіт з практики переробляється та подається на повторне оцінювання.

Підсумкова оцінка виставляється комісією колегіально за наступними критеріями:

Оцінка "**відмінно**" - студент при написанні звіту виконав основні завдання практики та індивідуальне завдання, зробив висновки з урахування причинно-наслідкових зв'язків перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті показав вміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, абстрагувати і конкретизувати, класифікувати і систематизувати матеріали та запропонував ряд заходів щодо вдосконалення діяльності підприємства, до розробки яких підійшов творчо.

Оцінка "**добре**" - студент при написанні звіту виконав основні завдання практики та індивідуальне завдання, зробив висновки з урахування причинно-наслідкових зв'язків і механізмів (алгоритмів) перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті достатньо проявив отримані вміння та навички щодо роботи з документацією та інформацією щодо результатів роботи підприємства.

Оцінка "**задовільно**" – студент при написанні звіту виконав основні завдання практики та індивідуальне завдання, але зроблені висновки без урахування причинно-наслідкових зв'язків і механізмів (алгоритмів) перебігу явищ (процесів), при цьому при захисті не достатньо проявив отримані вміння та навички щодо роботи з документацією та інформацією щодо результатів роботи підприємства.

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ПРАКТИКА для студентів РВО – II (магістерський)

2.1 Мета, завдання та результати практики

Метою науково-дослідної практики є систематизація, розширення професійних знань у сфері обраної спеціальності, формування і розвиток в студентів навичок до самостійної наукової праці, проведення досліджень і експериментів, закріплення отриманих теоретичних знань за дисциплінами навчального плану.

Основним завданням практики є набуття досвіду в дослідженні актуальної наукової проблеми, а також підбір необхідних матеріалів для виконання випускної кваліфікаційної роботи - магістерської дисертації.

Основними **завданнями** виробничої практики є:

- набуття вмінь адаптації теоретичних положень та методичного інструментарію логістичного менеджменту, проектування логістичних систем, управління ланцюгами поставок до умов діяльності конкретного підприємства;

- аналіз зв'язків між логістичною службою підприємства та суміжними підрозділами системи управління (зокрема, з маркетинговою

службою);

- набуття досвіду в дослідженні актуальної наукової проблеми;
- засвоїти методи і методики проведення наукових досліджень і статистичної обробки даних за вибраною темою;
- оволодіння сучасними методами збирання, аналізу та оброблення наукової інформації; оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

За результатами проходження виробничої практики студенти пишуть письмовий звіт, який захищають на кафедрі після його перевірки керівником від університету.

У процесі практичної підготовки студенти повинні:

знати:

- сутність та особливості методології наукового дослідження;
- основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- методи наукових досліджень;
- види інформаційного забезпечення та використанні джерел інформації у науково-дослідній роботі;
- особливості організації науково-дослідної роботи;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- етичні та правові основи наукової діяльності тощо.

уміти:

- застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
- відбирати та аналізувати необхідну інформацію;
- формулювати мету, завдання та гіпотезу наукового дослідження;
- планувати та проводити емпіричні дослідження;
- порівнювати отримані результати дослідження із теоретичними обґрунтуванням проблеми;
- формулювати висновки наукового дослідження;
- формувати результати науково-дослідної практики;
- формувати звіти та доповіді тощо.

2.2 Індивідуальне завдання (науково-дослідна діяльність)

З метою підвищення рівня професійних знань та навичок у сфері майбутньої діяльності в період проходження практики, студенти виконують індивідуальне завдання та науково-дослідну роботу.

Тематика індивідуальних завдань охоплює широке коло питань, пов'язаних з проведенням досліджень ефективності логістичних процесів на підприємстві, організацією матеріально-технічного забезпечення, процесів виробництва та збуту на принципах логістики у фазовому поділі з комплексним поєднанням функціонального поділу на основі процесів транспортування, складування та управління запасами.

Особливістю науково-дослідної роботи студента є її спрямованість на вирішення аналітичних і дослідницьких завдань, необхідних для

виконання магістерської роботи. Вона орієнтована на придбання особистісних та професійних компетенцій, пов'язаних з проведенням наукових досліджень, оформленням і публікацією отриманих наукових результатів.

Результати проходження науково-дослідної практики повинні бути представлені на публічне наукове обговорення (на наукових конференціях, семінарах та інших науково-технічних заходах) та опубліковані в наукових та фахових виданнях.

Програму індивідуальних завдань та наукових досліджень складає науковий керівник магістерської роботи. В ній, як правило, вказується тема (напрямок) досліджень, літературні джерела, в яких висвітлюються теоретичні аспекти теми та існуючий досвід і результати попередніх досліджень з даної теми, перелік питань, які слід розкрити під час проходження практик, джерела інформації, з якими слід ознайомитися в організації та проаналізувати і систематизувати їх, особисті дослідження, систему показників аналізу при дослідженні та їх методи, послідовність дослідження.

У науковій та/або індивідуальній роботі бажано дати критичну оцінку організації системи логістичної діяльності на підприємстві, а також на ґрунті особистих досліджень у виробничих підрозділах, внести конкретні пропозиції з усунення недоліків у діяльності логістичної служби.

Результати виконання індивідуального завдання й науково - дослідної роботи мають бути відображені у магістерській та наукових роботах студента.

Індивідуальне завдання узгоджуються з керівником магістерської роботи. Перелік індивідуальних завдань наведено в Додатку Б:

Зміст науково-дослідної роботи студентів визначається:

- участю у науково-дослідній роботі кафедри;
- підготовкою тез доповіді на конференції та статей для публікації;
- вивченням патентних і літературних джерел з опрацьовуваної теми з метою їх використання у магістерській роботі.

III. ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА для студентів

РВО – II (магістерський)

3.1. Мета, завдання та результати практики

Метою переддипломної практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації, розрахунково-аналітичними операціями, управлінськими процедурами та технічними засобами виконання робіт у сфері логістичного бізнесу та логістичної діяльності підприємства, набуття професійних вмінь і навичок, на базі одержаних в університеті знань, для прийняття самостійних рішень під час роботи в умовах конкретного підприємства.

Завданнями цього виду практики є:

- продемонструвати знання з обраної теми дипломного дослідження, практичних можливостей застосування загального обсягу теоретичних знань з логістичних дисциплін;
- сформулювати вміння здобувати і аналізувати теоретичний та емпіричний матеріал, письмово викладати свої думки; користуватися усіма методами збирання та аналізу інформації, що є в арсеналі сучасної логістики;
- самостійно визначати проблему прикладного логістичного дослідження, оцінити дослідницьку ситуацію, місце та роль у ній менеджера з логістики, розробити програму дослідження та представити її замовнику, надати йому у науково обґрунтованій та доступній для замовника формі результати проведеної роботи;
- вироблення навичок формулювання теоретичних та практичних завдань магістерської роботи та їх розв'язання, навичок роботи у якості менеджера з логістики, спілкування з замовниками, керівниками баз практик тощо.

Результатом переддипломної практики є зібраний теоретичний, статистичний та аналітичний матеріал для написання відповідних розділів магістерської роботи.

Переддипломна практика є логічним завершенням усіх видів практики. Це підсумковий етап підготовки студента до виконання магістерської роботи та наступної самостійної діяльності на посаді менеджера з логістики.

3.2. Загальні положення

Переддипломна практика зі спеціальності 073 «Менеджмент» ОПІ «Бізнес-логістика» є логічним продовженням вивчення фахових дисциплін, що розглядають питання здійснення логістичної діяльності підприємства на ринку товарів та послуг.

Переддипломна практика передуює написанню магістерської роботи РВО – другого (магістерського). Тому закріплення студентів за певною базою практики повинно здійснюватися відповідно до тематики

магістерських робіт з урахуванням особливостей об'єкта та предмета дослідження. Це дасть змогу студентам зосередити увагу на всебічному вивченні досвіду роботи підприємства та використовувати зібрані матеріали для написання магістерської роботи.

Місцями практики студента можуть бути підприємства та їх структурні підрозділи, персонал яких реалізує виробничі функції та завдання діяльності. Найчастіше це: логістичні фірми, транспортно-експедиційні компанії, виробничі та торговельні підприємства, транспортні підприємства, які мають в своїй структурі логістичний відділ, економічний відділ, відділ збуту, відділ постачання та інші структурні підрозділи, пов'язані з реалізацією логістичних процесів.

Студенту під час проходження практики необхідно особисто збирати, класифікувати, систематизувати і аналізувати інформацію з окремих напрямків та видів логістичної діяльності підприємства. У випадках, коли така інформація на підприємстві відсутня або недостатня за обсягом для аналізу, необхідно залучати інформаційні джерела, що висвітлюють діяльність аналогічних підприємств, статистичні дані певної галузі та сфери економічної діяльності. Слід також використовувати періодичні наукові видання.

Здійснюючи аналіз існуючої логістичної системи підприємства та ефективності логістичної діяльності, студенти-практиканти мають дотримуватися таких вимог:

- розглядати логістичну діяльність в контексті загальної стратегії і тактики фірми;
- співвідносити відповідність змісту логістичної діяльності фірми її спроектованому іміджу;
- оцінювати морально-етичні аспекти логістичної діяльності;
- враховувати аспекти нормативно-правового регулювання;
- оцінювати логістичну діяльність з позицій актуальності, системності, та соціальної відповідальності.

Ці рекомендації є основними і не враховують всі особливості та напрями логістичної діяльності. Виходячи з різних конкретних обставин вони можуть бути скорочені або довершені, залежно від характеристики діяльності логістичних підприємств та інших організаційних структур підприємств, що беруть участь у логістичному процесі.

Завершальною стадією переддипломної практики є збір інформаційного масиву даних, що пов'язані з темою дипломного наукового дослідження. Студент повинен на цьому етапі узагальнити всі дослідження, що раніше були ним проведені під час виконання курсових робіт та написання звітів з виробничих практик, по можливості розробити висновки і пропозиції та подати їх до впровадження на підприємстві. Під час переддипломної практики студенти перевіряють на практиці запропоновані висновки та пропозиції, уточнюють їх, отримують відгуки керівників підприємства на виконане дослідження, вносять доповнення, оформлюють

відповідні розділи магістерської роботи. Обробку матеріалів з економічних, математичних та статистичних досліджень студенти здійснюють з використанням комп'ютерної техніки.

Після закінчення переддипломної практики студент подає на кафедру науковому керівникові перші варіанти теоретичного та аналітичного розділів магістерської роботи, запропонований у дослідженні комплекс завдань з використанням комп'ютерних технологій, результати виконання індивідуальних завдань. Теоретичний та аналітичний розділи магістерської роботи повинні мати логічний, доказовий, аргументований характер і **відповідати таким вимогам:**

- містити поглиблений всебічний аналіз досліджуваної проблеми;
- містити елементи самостійного дослідження, розрахунки, виконані на комп'ютері (елементи наукової новизни для магістерської роботи);
- містити достатній для обґрунтування пропозицій аналіз досліджуваної проблеми у межах базового підприємства.

По закінченню переддипломної практики студент подає на кафедру науковому керівнику звіт по індивідуальному завданню у вигляді розроблених пропозицій щодо вдосконалення діяльності підприємства, запропонований у дослідженні комплекс розробок з використанням комп'ютерних технологій.

3.3. Зміст практики

Зміст переддипломної практики студента обумовлюється переліком питань, які визначено програмою практики та індивідуальним завданням. Кількість часу, відведеного на опрацювання окремих завдань, визначено тематичним планом, а в обсязі одного завдання - уточнюється керівником практики від підприємства зі студентом - практикантом відповідно до наявного на базі практики інформаційного забезпечення.

У процесі проходження практики студенти розглядають взаємопов'язані сфери та напрямки діяльності підприємства на двох рівнях: всього підприємства та окремого підрозділу, що реалізує функції логістичної діяльності.

3.4. Практична апробація результатів магістерського дослідження

Відповідно до теми магістерської роботи, виконується опис, характеристика сучасного стану досліджуваного питання на базі практики, діагностування діяльності підприємства щодо обраного напрямку дослідження. Слід звернути увагу на організацію логістики на підприємстві, визначити основні матеріальні та супроводжуючі потоки, принципи їх формування та управління, оцінити діяльність логістичного персоналу, описати технологічні процеси, зробити класифікацію логістичних витрат та економічну оцінку ефективності функціонування логістичної системи об'єкта дослідження. Зробити ґрунтовний аналіз із

використанням накопиченого фактичного матеріалу та із залученням певного методичного інструментарію.

Необхідно також висвітлити такі питання:

Формування логістичної стратегії підприємства, установи, організації. Системний аналіз діяльності підприємства, організації. Проектування логістичних систем. Планування і прогнозування діяльності логістичних систем. Планування погребі у ресурсах для забезпечення ефективного функціонування логістичних систем. Планування бюджету логістичної системи. Оперативне та поточне планування матеріальних потоків, потоків послуг та супроводжуючих інформаційних і фінансових потоків. Розроблення та впровадження інновацій для забезпечення логістичної діяльності.

Організація цілеспрямованого функціонування логістичних систем. Організація логістичних ланцюгів. Організація та забезпечення управління матеріальними потоками в процесі забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. Організація та забезпечення управління матеріальними потоками в процесі збуту готової продукції. Організація та забезпечення управління матеріальними потоками в процесі виробництва. Організація та забезпечення управління матеріальними потоками в процесі складування продукції. Організація транспортування матеріальних потоків. Організація та забезпечення високого рівня логістичного сервісу. Прийняття управлінських логістичних рішень. Організація реалізації управлінських логістичних рішень. Організація антикризового управління та забезпечення стійкості логістичної системи. Організація ділових контактів з іншими підприємствами та зовнішнім середовищем. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції чи послуг. Забезпечення охорони праці та техніки безпеки. Забезпечення соціального захисту працівників. Розроблення раціональних форм організації управління. Організація зовнішньоекономічної діяльності. Організація співпраці з банками та іншими кредитно-фінансовими установами щодо фінансового забезпечення руху матеріальних потоків.

Застосування прогресивних технологій для забезпечення руху матеріальних потоків. Розроблення технологічних карт процесів, що супроводжують рух матеріалопотоків або вантажопотоків. Розроблення технологій транспортно-експедиційного обслуговування логістики. Використання сучасних технологій обґрунтування управлінських рішень.

Розроблення ефективних систем мотивації та оплати праці. Створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі.

Здійснення наскрізного контролю за рухом матеріальних та супроводжуючих потоків. Здійснення контролю логістичних витрат. Здійснення контролю за використанням матеріальних ресурсів. Здійснення контролю логістичного сервісу. Здійснення контролю за виконанням логістичних управлінських рішень. Контролювання охорони праці та техніки безпеки. Здійснення контролю за дотриманням правових норм та

чинного законодавства. Здійснення контролю фінансового забезпечення логістичної діяльності. Контроль документального забезпечення логістичної діяльності

Координація діяльності учасників логістичних систем. Узгодження інтересів та управління конфліктами в логістичній системі. Координація діяльності з суб'єктами зовнішнього середовища.

Проведення наукових досліджень під керівництвом провідного спеціаліста. Розроблення методик та методичних рекомендацій щодо впровадження результатів наукових досліджень. Реалізація наукових досліджень під керівництвом провідного студента.

Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність логістичних процесів, що спостерігаються в організації логістики на підприємстві, їх особливості, тенденції, створити базу для виявлення невикористаних резервів.

Кафедра «Бізнес-логістика та транспортні технології»

ЗВІТ

про науково-дослідну (або переддипломну)
практику

(назва підприємства проходження практики)

Виконав (ла):

Студент (ка) _____ курсу, спеціальності

_____ (шифр та назва спеціальності)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові студента)

Перевірив:

Керівник практики від університету

_____ (вчене звання, ступінь, прізвище, ім'я, по батькові)

„_____” _____ 20__ р. Підпис _____
Керівник практики від підприємства (для переддипломної практики):

М.П.

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

„_____” _____ 20__ р. Підпис _____

Перелік індивідуальних завдань

1. Особливості логістичних прийомів на транспортному підприємстві
2. Напрями удосконалення логістичної інфраструктури на підприємстві
3. Удосконалення логістичного обслуговування на підприємстві
4. Оптимізація графіків руху поїздів метрополітену
5. Удосконалення інформаційної логістики на транспортному підприємстві
6. Підвищення якості транспортних послуг підприємства
7. Доцільність впровадження технології «розумний склад»
8. Впровадження послуг рівня 5PL сервісу на транспортному підприємстві
9. Розвиток послуг аутсорсингу
10. Створення системи трейд-маркетингу на логістичному підприємстві
11. Логістичне забезпечення управління запасами транспортного підприємства
12. Управління матеріально-технічним забезпеченням транспортного підприємства
13. Управління товарно-матеріальними запасами транспортного підприємств
14. Логістичне забезпечення збуту продукції підприємства
15. Використання маркетингової логістики в управлінні закупівельно-збутовою діяльністю
16. Удосконалення логістичного обслуговування в системі транспортного обслуговування споживача
17. Впровадження логістичної системи управління фінансовими потоками на транспортному підприємстві
18. Організація логістичного циклу на прикладі транспортного підприємства
19. Вдосконалення логістичних операцій на прикладі транспортного підприємства
20. Оцінка та регулювання витрат складових логістичної інфраструктури підприємства
21. Логістичний менеджмент у формуванні матеріалопотоку транспортного підприємства
22. Удосконалення методів управління логістичними процесами на транспорті
23. Транспортно-експедиторські операції в логістичній системі

24. Інвестиції і ризики в логістичній транспортній системі
25. Функціонально-вартісний аналіз в раціоналізації транспортно-збутової і закупівельної діяльності підприємства
26. Проектування інтегральної логістики фірми
27. Логістика транспортно-розподільних систем на регіональному рівні
28. Створення та організація діяльності служби логістики на транспортному підприємстві
29. Реорганізація логістичної системи підприємства
30. Підвищення ефективності логістичної діяльності підприємства
31. Удосконалення логістичних процесів виконання замовлень пасажирів
32. Удосконалення методів логістичного аудиту і оцінки постачальників
33. Обґрунтування стратегії розвитку логістичної діяльності транспортного підприємства.
34. Оцінка ефективності функціонування міжнародних транспортних коридорів в Україні.
35. Логістичне забезпечення конкурентоспроможності транспортних послуг.
36. Управління логістичними ризиками на підприємствах залізничного транспорту.
37. Системний підхід до розробки стратегічного плану логістичного підприємства.
38. Економічні заходи щодо розвитку механізму управління логістичною діяльністю.
39. Мотивація та її роль в управлінні персоналом логістичного підприємства.
40. Розробка стратегії інноваційного розвитку логістичної діяльності підприємства.
41. Обґрунтування інвестиційних рішень при здійсненні логістичної діяльності підприємства.
42. Інформаційне забезпечення функціонування системи прийняття стратегічних рішень при здійсненні логістичної діяльності підприємства.
43. Управління тарифною політикою в умовах створення конкурентного середовища на ринку вантажних залізничних перевезень.
44. Логістичне управління організаційним розвитком транспортного підприємства.
45. Вплив світового ринку логістичних технологій на розвиток інноваційних процесів у транспортній галузі.
46. Вдосконалення системи митно-тарифного регулювання зовнішньої торгівлі на принципах митної логістики.
47. Шляхи вдосконалення логістичного управління транспортними операціями підприємства при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

48. Вдосконалення управління ризиками підприємства при здійсненні логістичної діяльності.
49. Вдосконалення механізму зниження ризиків транспортно-логістичних операцій.
50. Управління транспортними (транспортно-експедиторськими) операціями підприємства при здійсненні з логістичної діяльності.
51. Управління поточними витратами підприємства при здійсненні логістичної діяльності.
52. Механізм планування логістичної діяльності на транспортному підприємстві.
53. Оцінка ефективності застосування логістичних інструментів на транспортному підприємстві.
54. Вдосконалення логістичних схем при здійсненні зовнішньоторговельних операцій.
55. Вдосконалення цінової стратегії логістичного підприємства.
56. Оцінка та вибір посередницьких структур в транспортній діяльності.
57. Оцінка ефективності управління логістичною діяльністю.
58. Обґрунтування економічної ефективності інвестиційних проектів у логістиці.
59. Логістична система внутрішньофірмових комунікацій.
60. Логістичне моделювання процесів транспортування.
61. Логістичне забезпечення конкурентного потенціалу транспортної організації.
62. Розвиток логістичної концепції у діяльності транспортної організації.
63. Оптимізація постачання експортно-імпортних товарів.
64. Логістична система забезпечення сервісного обслуговування на транспорті.
65. Логістична система управління інформаційними потоками.
66. Удосконалення термінальних систем на основі принципів логістики.
67. Взаємозв'язок бізнес-процесів, маркетингу і логістики на транспортному підприємстві
68. Організація і планування транспортно-складської логістики на підприємстві.
69. Управління логістикою на залізничному транспорті.
70. Використання аутсорсингу у транспортно-логістичних системах.
71. Оцінка логістичного персоналу.